

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență
pentru rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1.Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ este elaborat potrivit prevederilor Legii privind finanțele publice nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, la inițiativa Ministerului Finanțelor și Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, ca urmare a evoluției indicatorilor macroeconomici și a execuției bugetare pe primele 7 luni ale anului 2024, precum și pentru asigurarea fondurilor necesare desfășurării activității ordonatorului principal de credite până la finele anului.

2.2.Descrierea situației actuale

Cadrul legal și instituțional existent

Bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj pe anul 2024, aprobate prin Legea nr. 422/2023 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, au fost elaborate pe baza indicatorilor macroeconomici estimați la data elaborării proiectului de lege și pe baza reglementărilor în domeniul fiscal, aplicabile pentru anul 2024.

În temeiul art.6 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, legile bugetare anuale pot fi modificate în cursul exercițiului bugetar prin legi de rectificare, elaborate cel mai târziu până la data de 30 noiembrie.

Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată dispune la art.23 că orice rectificare bugetară trebuie să aibă în vedere concluziile raportului semestrial privind situația economică și bugetară publicat, precum și opinia Consiliului Fiscal cu privire la acesta.

Grupurile-țintă afectate sau care beneficiază direct sau indirect în urma implementării proiectului de act normativ

Beneficiarii direcți ai implementării proiectului de act normativ sunt în primul rând pensionarii sistemului public întrucât își vor primi integral drepturile de pensie recalulate în conformitate cu prevederile Legii nr.360/2023, persoanele beneficiare de indemnizație pentru șomaj dar și Casa Națională de Pensii Publice, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și instituțiile subordonate care vor dispune de fonduri pentru asigurarea desfășurării activității în bune condiții până la finele anului.

Principalele elemente care stau la baza rectificării bugetare pe anul 2024 sunt:

- gradul de utilizare a creditelor aprobate în bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj pe primele 7 luni ale anului 2024, precum și evoluția unor indicatori care au stat la baza fundamentării celor două bugete;
- necesitatea corelării planificării bugetare cu gradul de colectare a veniturilor și de execuție a cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului asigurărilor pentru șomaj pe primele 7 luni ale anului.

Problemele la rezolvarea cărora va contribui proiectul de act normativ

Prin promovarea rectificării bugetare pe anul 2024 se pot rezolva, în principal, următoarele probleme:

- asigurarea sumelor necesare pentru achitarea integrală a drepturilor de pensie recalulate în conformitate cu prevederile Legii nr.360/2023 către toți beneficiarii;
- asigurarea sumelor necesare pentru plata indemnizațiilor pentru șomaj și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat aferente acestora până la finele anului;
- asigurarea fondurilor necesare desfășurării în bune condiții a activității caselor județene de pensii și agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă până la finele anului;
- asigurarea fondurilor pentru achitarea creanțelor salariale pentru societățile aflate în imposibilitatea de a plăti salarii angajaților proprii conform Legii nr.200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere:

- evoluția indicatorilor macroeconomici pe primele luni ale anului,
- execuția bugetară pe primele 7 luni,
- prevederile Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora legile bugetare anuale pot fi modificate în cursul exercițiului bugetar prin legi de rectificare,

și ținând seama de faptul că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ ar avea drept consecințe negative următoarele:

- a) riscul necorelării planificării bugetare cu evoluția prognozată a indicatorilor macroeconomici și execuția bugetară pe primele 7 luni ale anului;
- b) neasigurarea sumelor pentru plata integrală a drepturilor de pensie către toți beneficiarii, recalculată în conformitate cu prevederile Legii nr.360/2023;
- c) riscul neasigurării fondurilor necesare desfășurării în bune condiții a activității caselor județene de pensii și agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă până la finele anului;
- d) neasigurarea sumelor pentru plata indemnizațiilor de șomaj și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat aferente acestora până la finele anului;
- e) neasigurarea sumelor pentru achitarea creanțelor salariale conform Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările și completările ulterioare;
- f) riscul imposibilității efectuării de redistribuiri de credite în cadrul anumitor naturi de cheltuieli în vederea bunei desfășurări a activității ordonatorului principal de credite.

se impune rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2024, aprobate prin Legea nr.422/2023.

În consecință, toate elementele prezentate mai sus vizează interesul public general și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

Ca urmare, aceasta impune adoptarea de urgență a prezentului proiect de act normativ.

2.3 Schimbări preconizate:

Scopul și obiectivele proiectului de act normativ:

Modificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2024 după cum urmează:

- La bugetul asigurărilor sociale de stat prin proiectul de act normativ se propune:

- a) majorarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat cu suma de 1.053.070 mii lei, prin :
 - majorarea veniturilor sistemului public de pensii cu 1.041.492 mii lei datorată majorării veniturilor curente cu suma de 3.495.279 mii lei și diminuării subvenției acordate de la bugetul de stat cu 2.453.787 mii lei;
 - majorarea veniturilor sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale cu suma de 11.578 mii lei.

Majorarea veniturilor curente este influențată de:

- evoluția pozitivă a fondului brut de salarii pe total economie,
- evoluția încasărilor aferente contribuției de asigurări sociale,
- includerea de 2.160 milioane lei, parte componentă a impactului de 7.900 milioane lei, evidențiat la fundamentarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

b) modificarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat aferent sistemului public de pensii cu suma de 1.041.492 mii lei după cum urmează:

➤ diminuarea cheltuielilor la:

- titlul "Bunuri și servicii" cu suma de 18.464 mii lei;
- titlul "Active nefinanciare" cu suma de 4.789 mii lei;

➤ majorarea cheltuielilor la:

- titlul "Cheltuieli de personal" cu suma de 66.086 mii lei pentru plata salariilor personalului caselor județene de pensii până la finele anului;
- titlul "Dobânzi" cu suma de 16.759 mii lei pentru plata dobânzii datorate trezoreriei statului pentru golurile temporare de casă;
- titlul "Asistență socială" cu suma de 981.900 mii lei pentru plata drepturilor de pensie recalculat în conformitate cu prevederile Legii nr.360/2023;

c) modificarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat aferent sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale pe anul 2024 cu suma de 14.753 mii lei după cum urmează:

➤ diminuarea cheltuielilor la:

- titlul "Cheltuieli de personal" cu suma de 2.600 mii lei;
- titlul "Bunuri și servicii" cu suma de 536 mii lei;
- titlul "Active nefinanciare" cu suma de 211 mii lei;

➤ majorarea cheltuielilor la titlul "Asistență socială" pentru asigurarea plății drepturilor de asigurări și asistență socială cu suma de 18.100 mii lei.

d) excedentul bugetului asigurărilor sociale de stat se diminuează cu 3.175 mii lei și este aferent sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

- La bugetul asigurărilor pentru șomaj prin proiectul de act normativ se propune:

a) diminuarea veniturilor bugetului asigurărilor pentru șomaj cu suma de 204.204 mii lei, ca urmare a:

- reducerii veniturilor aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj cu suma de 209.683 mii lei, ca rezultat al diminuării veniturilor din fonduri europene (inclusiv PNRR) cu suma de 339.800 mii lei și majorării veniturilor curente cu suma de 130.117 mii lei.

În influența de 130.117 mii lei este cuprinsă suma de 40 milioane lei, parte componentă a impactului de 7.900 milioane lei, evidențiat la fundamentarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

- majorării veniturilor fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale cu suma de 5.479 mii lei.

b) diminuarea cheltuielilor aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj cu suma de 103.136 mii lei, datorată:

➤ majorării alocațiilor bugetare la:

- titlul "Cheltuieli de personal" cu suma de 62.700 mii lei;

- titlul "Transferuri între unități ale administrației publice" cu suma de 40.000 mii lei în vederea asigurării fondurilor pentru plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat aferente indemnizațiilor de șomaj;

- titlul "Asistență socială", cu suma de 176.000 mii lei pentru asigurarea, până la finele anului, a plății integrale a indemnizațiilor pentru șomaj, în conformitate cu prevederile Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

➤ diminuării alocațiilor bugetare la:

- titlul "Bunuri și servicii" cu suma de 3.000 mii lei;

- titlul "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare" cu suma de 367.836 mii lei;

- titlul "Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR" cu suma de 10.000 mii lei

- titlul "Active nefinanciare" cu suma de 1.000 mii lei;

c) majorarea cheltuielilor fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale cu suma de 30.300 mii lei, după cum urmează:

- titlul "Cheltuieli de personal" cu suma de 300 mii lei;

- titlul "Alte cheltuieli" cu suma de 30.000 mii lei pentru achitarea creanțelor salariale pentru societățile aflate în imposibilitatea de a plăti salarii angajaților proprii conform Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările și completările ulterioare.

d) excedentul bugetului asigurărilor pentru șomaj se diminuează cu 131.368 mii lei.

În aplicarea prevederilor art.37 alin.(3) și alin.(4) din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată, ordonatorul principal de credite al bugetului asigurărilor sociale de stat

și bugetului asigurărilor pentru șomaj transmite Ministerului Finanțelor propunerile de eșalonare trimestrială a cheltuielilor.

2.4 Alte informații

Pentru ca proiectul de act normativ să poată fi aprobat este necesară derogarea de la prevederile art.12 alin.(1) lit.b) și c), art.17 alin.(2), art.24 și art.26 alin.(5) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, și ale art.3 alin.(5) și (6) din Legea nr.417/2023 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024, prin modificarea nivelului nominal al cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, nivelului nominal al cheltuielilor bugetului asigurărilor pentru șomaj, nivelului nominal al cheltuielilor de personal al bugetului asigurărilor sociale de stat, nivelului nominal al cheltuielilor de personal al bugetului asigurărilor pentru șomaj și plafonului nominal al soldului bugetului asigurărilor sociale de stat și al bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2024.

Derogarea de la prevederile Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, precum și de la prevederile Legii pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024 nr.417/2023 a fost necesară având în vedere evoluția indicatorilor macroeconomici, gradul de utilizare a creditelor bugetare pe primele 7 luni ale anului, precum și alocarea de fonduri pentru asigurarea cu prioritate a cheltuielilor obligatorii.

Astfel, prin proiectul de act normativ, sunt stabilite noi plafoane pentru indicatorii vizați de Legea nr.417/2023, întrucât valorile reieșite în urma rectificării modifică plafoanele stabilite prin această lege.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Prin aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ se asigură fondurile necesare pentru plata drepturilor de pensie, a drepturilor de asigurări pentru șomaj și asigurarea desfășurării în bune condiții a activității caselor județene de pensii și a agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă până la finele anului.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător.						
3.7.Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
3.8.Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
3.9.Alte informații						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri***)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:	+848.866					
din care:						
a) bugetul asigurărilor sociale de stat:	+1.053.070					
b) bugetul asigurărilor pentru șomaj:	-204.204					
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:	+983.409					
din care:						
a) bugetul asigurărilor sociale de stat:	+1.056.245					
din acesta:						
I. Cheltuieli de personal	+63.486					
II. Bunuri și servicii	-19.000					
III. Dobânzi	+16.759					
IV. Asistență socială	+1.000.000					
V. Active nefinanciare	-5.000					
b) bugetul asigurărilor pentru șomaj: din acesta:	-72.836					
I. Cheltuieli de personal	+63.000					
II. Bunuri și servicii	-3.000					
III. Transferuri între unități ale administrației publice	+40.000					
IV. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	-367.836					

V. Asistență socială	+176.000				
VI. Alte cheltuieli	+30.000				
VII. Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR	-10.000				
VIII.Active nefinanciare	-1.000				
4.3. Impact financiar, plus/minus: din care:	-174.543				
a) bugetul asigurărilor sociale de stat	-3.175				
b) bugetul asigurărilor pentru șomaj	-131.368				
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la in Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.					
4.8. Alte informații					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare					
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ					
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice					

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

**Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Potrivit prevederilor art.7 alin.(13) din Legea nr.52/2003 privind transparență decizională în administrația publică, republicată, în cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării anterior expirării termenului de 30 de zile lucrătoare prevăzut de lege.

Proiectul de act normativ va fi dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor la care participă reprezentanți ai organismelor interesate.

Ministerul Finanțelor va solicita opinia Consiliului Fiscal asupra proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului cu privire la rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/09.06.2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

6.4 Informații privind punctele de vedere / opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Va fi solicitată opinia Consiliului Fiscal, potrivit prevederilor art.53 alin.(2) lit.e) din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ va aviza proiectul de act normativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social -

- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Potrivit prevederilor art.7 alin.(13) din Legea nr.52/2003 privind transparență decizională în administrația publică, republicată, în cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării anterior expirării termenului de 30 de zile lucrătoare prevăzut de lege.

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, prin publicarea proiectului de act normativ și a Notei de fundamentare pe site-ul oficial al Ministerului Finanțelor în data 19 septembrie 2024.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ.

Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului pentru rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024 va fi implementat de către Ministerul Finanțelor împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

8.2 Alte informații

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului pentru rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024 pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Ministrul Finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Simona BUCURA - OPRESCU

AVIZAT:

Viceprim-ministru,

Marian NEACȘU

Ministrul Justiției

Alina - Ștefania GORGHIU